

Jaar 2011
Afdeling 1
Nummer 394
Publicatiedatum 27 mei 2011

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid mevrouw A. van der Velde van 1 april 2011 inzake een artikel in Het Parool van 1 april 2011, getiteld: "Fraude NZ-lijn 'tikkende tijdbom'".

Amsterdam, 23 mei 2011

Aan de gemeenteraad

Inleiding.

In het artikel wordt beschreven dat vermoedens van bouwfraude bij de Noord-Zuidlijn al jarenlang een splijtzwam geweest zijn binnen de gemeente Amsterdam. Prominente functionarissen pleiten vergeefs voor het inschakelen van de kartelpolitie, de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa).

De journalist van Het Parool, de heer Bas Soetenhorst, schrijft dit in zijn op 1 april 2011 verschenen boek, getiteld: "Het wonder van de Noord/Zuidlijn".

Er wordt in het artikel aangegeven dat:

- directeur Henk Vlijm herhaaldelijk pleitte voor een gang naar de NMa, vanwege de twijfels over de integriteit van de aannemers;
- de gemeente dat beschouwde als een zeer ingrijpende stap, die tot juridische tegenactie van de aannemers zou leiden en de voortgang van de aanleg zou bedreigen;
- er sprake is van een tikkende tijdbom die ontploft zodra zich een klokkenluider aandient?

Gezien het vorenstaande heeft vragenstelster op 1 april 2011, namens de fractie van Trots op Nederland, op grond van artikel 45 van het Reglement van orde voor de raad van Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen tot het college van burgemeester en wethouders gericht:

1. Zijn vorenstaande uitspraken correct?

Antwoord:

Het artikel in het Parool is gebaseerd op het boek van de heer Soetenhorst, waarin staat beschreven wat in het artikel verkort wordt herhaald.

In het verleden is naar aanleiding van de contractering van de Noord/Zuidlijn besproken of er reden was om de NMa te verzoeken een onderzoek in te stellen naar eventuele ongeoorloofde, concurrentiebeperkende afspraken van contractpartijen. Omdat een dergelijk verzoek tot onderzoek een ernstige aangelegenheid is, heeft het college steeds de lijn gevolgd dat een dergelijk

verzoek alleen aan de orde is bij bewijs of sterke en concrete aanwijzingen voor fraude in de vorm van dergelijke ongeoorloofde afspraken.

In één situatie was er een concrete aanwijzing, die heeft geleid tot een verzoek onderzoek te doen door het college aan de NMa. Vervolgens heeft de NMa daadwerkelijk onderzoek verricht en op grond van dat onderzoek een boete opgelegd. Dit staat ook beschreven in het boek.

Het college neemt kennis van de constatering dat er sprake is van een tikkende tijdbom, maar heeft zelf geen concrete aanwijzingen daartoe en ook in het boek geen nieuwe feiten aangetroffen die een dergelijke kwalificatie staven en onderbouwen.

2. Is het college het met vragenstelster eens dat al bij het vermoeden van bouwfraude er een onderzoek dient plaats te vinden?

Antwoord:

Het college is van mening dat fraude een ernstige zaak is en dat vermoedens van fraude altijd serieus moeten worden genomen. Als er concrete aanwijzingen zijn die met voldoende bewijs kunnen worden ondersteund, dan is dat reden voor melding bij de NMa, zoals ook in het kader van de NZ-lijn is gebeurd (zie vraag 1).

3. Is het college het met vragenstelster eens dat er een onderzoek naar bouwfraude dient te worden gedaan al zou het alleen maar zijn om aan te tonen dat er geen bouwfraude heeft plaatsgevonden en plaatsvindt bij de bouw van de Noord-Zuidlijn, maar dat een vermoeden al genoeg is om een onderzoek te laten plaatsvinden door de juiste autoriteiten (NMa)?

Antwoord:

Het bestuur heeft in het verleden beoordeeld of er reden voor een verzoek c.q. verzoeken tot onderzoeken was. Behoudens één situatie, zoals genoemd in het antwoord op vraag 1, heeft het bestuur hier onvoldoende grond voor gevonden. Het boek van Soetenhorst levert geen aanvullende feitelijke informatie die op dit moment tot een ander oordeel leidt.

Bij de parlementaire enquête Bouwfraude is onder ede verklaard dat er geen vooroverleg heeft plaatsgevonden bij de aanbesteding van de Noord/Zuidlijn. Desondanks – het boek vermeldt dit ook – heeft de aandacht voor potentiële fraude er wel toe geleid, dat het bestuur de contractpartijen voor de aanleg van de Noord/Zuidlijn een verklaring heeft laten tekenen dat er geen sprake was van fraude in de vorm van ongeoorloofde afspraken en dat als op enig moment zou blijken dat er wel sprake van dergelijke afspraken zou zijn geweest, de contractpartijen de gemeente een boete zouden dienen te betalen van 3% van de aanneemsom.

4. Is het college het met vragenstelster eens dat er tevens een onderzoek dient plaats te vinden naar de integriteit en het optreden van de betrokken ambtenaren in deze?

Antwoord:

Het college heeft in het verleden geen aanleiding gevonden voor twijfel aan de integriteit van betrokken ambtenaren. Ook het boek van Soetenhorst levert geen inzichten die twijfel aan de integriteit van betrokken ambtenaren rechtvaardigen.

5. Is het college het eens met vragensteller dat er tevens onderzoek gedaan dient te worden naar de handelswijze van de toen betrokken wethouders?

Antwoord:

Ook hier heeft het college, analoog aan het antwoord op de vorige vraag, geen aanleiding toe.

Burgemeester en wethouders van Amsterdam

H. de Jong, secretaris

E.E. van der Laan, burgemeester